

ПРОТОКОЛ № 31
засідання наукової ради Національного фонду досліджень України
(НФДУ)

13 листопада 2025 року

Місце проведення: у зв'язку з продовженням дії воєнного стану, засідання відбувається в дистанційній формі шляхом аудіо/відео конференції із застосуванням програмного забезпечення Zoom.

Реєстрація членів наукової ради (далі – НР) НФДУ проводиться онлайн шляхом приєднання до аудіо/відео конференції (кількісний склад НР НФДУ – 32 особи). Засідання НР НФДУ є правоможним, якщо на ньому присутні не менше двох третин загального складу НР НФДУ.

За результатами реєстрації на засіданні присутні 25 членів НР НФДУ (поіменно):

Боярська-Хоменко Анна Володимирівна, Бурлаєнко В'ячеслав Миколайович, Ваврів Дмитро Михайлович, Великий Микола Миколайович, Гірік Сергій Іванович, Гораль Ліліана Тарасівна, Дзядевич Сергій Вікторович, Дорошенко Андрій Олегович, Кашуба Олена Віталіївна, Корольов Ігор Русланович, Кузьмін Юрій Ігорович, Кулініч Андрій Володимирович, Леонтєв Дмитро Вікторович, Матвієнко Наталія Миколаївна, Носич Олександр Йосипович, Олійник Андрій Степанович, Ольштинська Олександра Петрівна, Пріхна Тетяна Олексіївна, Семенов Андрій Олександрович, Сидорчук Лариса Петрівна, Сотніков Андрій Геннадійович, Шевченко Галина Валеріївна, Шушпанов Дмитро Георгійович, Швартау Віктор Валентинович, Чібалашвілі Асматі Олександрівна.

Представник дирекції НФДУ:

Палій Роман Миколайович – начальник юридичного управління НФДУ;

Кисельова Олександра Максимівна – начальник відділу правового забезпечення та нормативної роботи юридичного управління НФДУ;

Нагорний Олександр Віталійович – начальник відділу представництва інтересів Фонду та договірної роботи, заступник начальника юридичного управління НФДУ.

На початку засідання заступниця голови наукової ради НФДУ А. Боярська-Хоменко поінформувала про відсутність на засіданні наукової ради голови НФДУ О. Кісь. За дорученням голови НФДУ головуючим на засіданні може бути один із заступників голови НР НФДУ, відповідно до положення про Національний фонд досліджень України.

На голосування виноситься питання затвердження головуючою на засіданні НР НФДУ заступницю голови НФДУ Анну Володимирівну Боярську-Хоменко.

Голосування: «за» – 23; «проти» – 0; «утримались» – 2.

ВИРІШИЛИ:

Затвердити головуючою на засіданні НР НФДУ Боярську-Хоменко Анну Володимирівну.

Головуюча виносить на голосування питання про затвердження порядку денного засідання НР НФДУ.

Голосування: «за» – 22; «проти» – 0; «утримались» – 3.

ВИРІШИЛИ:

Затвердити запропонований порядок денний засідання НР НФДУ.

Порядок денний:

1. Про розгляд звернень грантоотримувачів (*доповідачі – голови наукових рад секцій*).

2. Про схвалення Протоколу 2 до Меморандуму про взаєморозуміння між Нідерландською дослідницькою радою (NWO) та Національним фондом досліджень України про залучення Національного фонду досліджень України до аналізу заявок, поданих на конкурс «Конкурсний відбір на додаткові грантові можливості НДР для українських вчених 2025: Партнерська ініціатива НДР-НФДУ» (*доповідач – О. Кисельова*).

3. Про проведення спільного конкурсного відбору проєктів LUKE Joint Call та підписання угоди про його проведення та фінансування проєктів (Implementation Agreement & Terms of Reference)» (*доповідач – О. Кисельова*).

4. Про розгляд пропозицій Наглядової ради Фонду щодо змін до Положення про дотримання принципів наукової етики та запобігання конфлікту інтересів під час проведення конкурсних відборів, наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки, що подаються до Національного фонду досліджень України (*доповідач – представник робочої групи*).

5. Про опрацювання профілів експертів, зареєстрованих в АС «Конкурс проєктів НФДУ» (*доповідачі – голови наукових рад секцій*).

6. Різне.

Перше питання порядку денного: Про розгляд звернень грантоотримувачів.

СЛУХАЛИ:

А. Дорошенко поінформував про опрацювання наукової радою секції природничих, технічних наук і математики інформації та відповідних документів і матеріалів, наведених у зверненні грантоотримувача Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара МОН України за конкурсом «Наука для відбудови України у воєнний та повоєнний періоди» реєстраційний номер проєкту 2022.01/0170 (науковий керівник – А. Дреус) щодо зняття пункту 1 обмежувальних заходів до наукового керівника та виконавців проєкту, які підписали заключний звіт про реалізацію проєкту в 2024 році. Пропозиція секції: задовільнити прохання грантоотримувача про зняття обмежувальних заходів з наукового керівника та виконавців проєкту, які підписали заключний звіт про реалізацію проєкту в 2024 році, у зв'язку з виконанням завдань проєкту.

Головуюча виносить на голосування пропозицію задовільнити прохання грантоотримувача за проєктом 2022.01/0170 щодо зняття пункту 1

обмежувальних заходів до наукового керівника та виконавців проєкту, які підписали заключний звіт про реалізацію проєкту в 2024 році за рішенням наукової ради секції природничих, технічних наук і математики.

Голосування: «за» – 22; «проти» – 1; «утримались» – 2.

ВИРШИЛИ:

Задовільнити прохання грантоотримувача за проєктом 2022.01/0170 щодо зняття пункту 1 обмежувальних заходів до наукового керівника та виконавців проєкту, які підписали заключний звіт про реалізацію проєкту в 2024 році за рішенням наукової ради секції природничих, технічних наук і математики.

Голова наукової ради секції біології, медицини О. Кашуба повідомила про розгляд науковою радою секції листів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» МОН України та Інституту молекулярної біології і генетики НАН України про виконання рекомендації НР НФДУ від 04.09.2025 (Протокол № 25) щодо розміщення на офіційних вебсайтах установ персональних звернень вчених (А. Марченка та Ю. Антипкіна) про вихід зі складу редакційних колегій наукових видань рф. Науковою радою секції встановлено повне виконання рекомендацій наукової ради НФДУ.

Інформацію взято до відома.

Друге питання порядку денного: Про схвалення Протоколу 2 до Меморандуму про взаєморозуміння між Нідерландською дослідницькою радою (NWO) та Національним фондом досліджень України про залучення Національного фонду досліджень України до аналізу заявок, поданих на конкурс «Конкурсний відбір на додаткові грантові можливості НДР для українських вчених 2025: Партнерська ініціатива НДР-НФДУ».

СЛУХАЛИ:

О. Кисельова поінформувала про те, що у рамках чинного Меморандуму про взаєморозуміння між Нідерландською дослідницькою радою та НФДУ, підписаного 20 квітня 2023 року, Нідерландськими партнерами було запропоновано новий раунд кооперації у зв'язку із тим, що співробітництво в межах дії Протоколу 1 до Меморандуму вже фактично завершено. Таким чином, враховуючи ефективність попередньої партнерської ініціативи, що була здійснена на підставі укладеного Протоколу 1 до Меморандуму, Нідерландська дослідницька рада ініціювала кооперацію в дослідженні проєктів: НФДУ залучається до аналізу заявок, поданих на конкурс. Бюджет, доступний для цього Конкурсу, становить 480 000,00 євро, мета ініціативи – стимулювання дистанційної участі кваліфікованих вчених з України у поточних науково-дослідних проєктах Нідерландської дослідницької ради та розширення професійної мережі українських вчених в нідерландській дослідницькій спільноті. Документом визначений перелік вимог до українського вченого та установи, що підлягають перевірці Фондом, а саме –

спеціально створеним органом відповідно до п. 3 частини 2 ст. 50 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та є стандартними для Фонду в рамках подібних ініціатив. Для реалізації цієї форми співробітництва необхідним є підписання Протоколу 2 до згаданого Меморандуму.

В обговоренні взяв участь А.Семенов.

Головуюча виносить на голосування пропозицію схвалити Протокол 2 до Меморандуму про взаєморозуміння між Нідерландською дослідницькою радою (NWO) та Національним фондом досліджень України про залучення Національного фонду досліджень України до аналізу заявок, поданих на конкурс «Конкурсний відбір на додаткові грантові можливості НДР для українських вчених 2025: Партнерська ініціатива НДР-НФДУ» та визначити виконавчого директора Фонду О. Полоцьку уповноваженою на підписання цього документу.

Голосування: «за» – 22; «проти» – 0; «утримались» – 3.

ВИРІШИЛИ:

Схвалити Протокол 2 до Меморандуму про взаєморозуміння між Нідерландською дослідницькою радою (NWO) та Національним фондом досліджень України про залучення Національного фонду досліджень України до аналізу заявок, поданих на конкурс «Конкурсний відбір на додаткові грантові можливості НДР для українських вчених 2025: Партнерська ініціатива НДР-НФДУ» та визначити виконавчого директора Фонду О. Полоцьку уповноваженою на підписання цього документу (додається до паперової версії протоколу).

Третє питання порядку денного: Про проведення спільного конкурсного відбору проєктів LUKE Joint Call та підписання угоди про його проведення та фінансування проєктів (Implementation Agreement & Terms of Reference)».

О. Кисельова поінформувала, що групою фінансуючих сторін проєкту LUKE (GFP) завершена підготовка тексту угоди про проведення спільного конкурсного відбору проєктів LUKE Joint Call та спільних умов проведення спільного конкурсного відбору, що визначені в цій угоді. Оскільки рішення про проведення спільного конкурсного відбору проєктів ухвалюється науковою радою Фонду, необхідним є розгляд зазначених документів за конкурсом – Угоди про імплементацію (Implementation Agreement) та Технічного завдання (Terms of Reference) (додатку до неї).

За результатами обговорення головуєча виносить на голосування пропозицію ухвалити рішення про проведення у 2026 році спільного конкурсного відбору проєктів LUKE Joint Call. Схвалити проєкти документів за конкурсом LUKE Joint Call: Угоду про імплементацію (Implementation Agreement) та Технічне завдання (Terms of Reference). Виконавчому директору О. Полоцькій – підписати від імені Фонду Угоду про імплементацію (Implementation Agreement) з усіма відповідними додатками до неї.

Голосування: «за» – 25; «проти» – 0; «утримались» – 0.

ВИРІШИЛИ:

Ухвалити рішення про проведення у 2026 році спільного конкурсного відбору проєктів LUKE Joint Call. Схвалити проєкти документів за конкурсом LUKE Joint Call: Угоду про імплементацію (Implementation Agreement) та Технічне завдання (Terms of Reference). Виконавчому директору О. Полоцькій – підписати від імені Фонду Угоду про імплементацію (Implementation Agreement) з усіма відповідними додатками до неї (додається до паперової версії протоколу).

Четверте питання порядку денного: Про розгляд пропозицій Наглядової ради Фонду щодо змін до Положення про дотримання принципів наукової етики та запобігання конфлікту інтересів під час проведення конкурсних відборів, наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки, що подаються до Національного фонду досліджень України.

СЛУХАЛИ:

Головуюча поінформувала про надходження листа від Наглядової ради Фонду щодо пропозицій до проєкту Положення про дотримання принципів наукової етики та запобігання конфлікту інтересів під час проведення конкурсних відборів, наукової і науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки, що подаються до Національного фонду досліджень України (далі – Положення) та редакційної правки до проєкту Порядку проведення наукової та науково-технічної експертизи проєктів та розгляду заявок на одержання грантової підтримки, що подаються до НФДУ та надала слово представнику робочої групи.

О. Нагорний поінформував про опрацювання членами наукової ради у складі робочої групи пропозицій Наглядової ради та представив науковій раді НФДУ перелік врахованих зауважень до документу та навів обґрунтування щодо залишення без змін певних формулювань Положення.

В обговоренні взяли участь: А. Дорошенко, О. Кашуба, С. Дзядевич, Д. Шушпанов, М. Великий, Р. Палій, А. Сотніков, А. Семенов.

За результатами обговорення головуєча виносить на голосування наступні пропозиції:

Врахувати у повному обсязі зауваження Наглядової ради Фонду за позиціями пунктів 1 - 7 та внести відповідні зміни у проєкт Положення.

Голосування: «за» – 25; «проти» – 0; «утримались» – 0.

ВИРІШИЛИ:

Врахувати у повному обсязі зауваження Наглядової ради Фонду за позиціями пунктів 1 - 7 та внести відповідні зміни у проєкт Положення.

Зауваження за пунктом 8 не враховувати, як таке, що звужує коло джерел отримання підтвердної інформації. Залишити формулювання без змін.

Голосування: «за» – 25; «проти» – 0; «утримались» – 0.

ВИРІШИЛИ:

Залишити без змін формулювання абзацу 12 пункту 14 «Встановлення факту наукової співпраці».

Зауваження за пунктом 9 щодо виключення підпункту «Науковою співпрацею НЕ вважається» з пункту 14 «Встановлення факту наукової співпраці» не враховувати.

Голосування: «за» – 25; «проти» – 0; «утримались» – 0.

ВИРІШИЛИ:

Залишити у редакції НР НФДУ підпункт «Науковою співпрацею НЕ вважається» пункту 14 «Встановлення факту наукової співпраці».

Зауваження пункту 10 відхилити у запропонованій Наглядовою радою редакції та запропонувати іншу редакцію, частково врахувавши пропозицію надання особі права на звернення та надання пояснень, і звернутися до Наглядової ради з пропозицією створення загальнодержавного органу з наукової етики.

Голосування: «за» – 25; «проти» – 0; «утримались» – 0.

ВИРІШИЛИ:

Запропонувати іншу редакцію, частково врахувавши пропозицію надання особі права на звернення та надання пояснень, і звернутися до Наглядової ради з пропозицією створення загальнодержавного органу з наукової етики.

Прийняти опрацьований документ в цілому та доручити робочій групі доопрацювати пропозицію Наглядової ради за пунктом 10 у альтернативній редакції для повторного направлення Положення на погодження Наглядової ради.

Голосування: «за» – 21; «проти» – 0; «утримались» – 4.

ВИРІШИЛИ:

Прийняти опрацьований документ в цілому та доручити робочій групі доопрацювати пропозицію Наглядової ради за пунктом 10 у альтернативній редакції для повторного направлення Положення на погодження Наглядової ради.

Четверте питання порядку денного: Про опрацювання профілів експертів, зареєстрованих в АС «Конкурс проєктів НФДУ».

СЛУХАЛИ:

Голова наукової ради секції природничих, технічних наук і математики А. Дорошенко поінформував про результати опрацювання секцією 15 кандидатур експертів, з яких 12 кандидатур схвалено, 3 кандидатури відхилено: 2 кандидатури – невідповідність визначеним критеріям, 1 кандидатура – наявність підтвердження співпраці з представниками держави-агресора.

Представник наукової ради секції біології, медицини і аграрних наук С. Дзядевич поінформував про результати опрацювання секцією 17 кандидатур іноземних та українських експертів, з яких схвалено 6 кандидатур іноземних експертів і 2 кандидатури українських експертів; 3 кандидатури

відхилено за невідповідність встановленим критеріям, 6 кандидатур направлено за належністю до наукової ради секції природничих, технічних наук і математики.

Голова наукової ради секції соціальних та гуманітарних наук А. Боярська-Хоменко поінформувала про результати опрацювання секцією 7 кандидатур експертів, з яких 2 іноземних та 5 українських експертів. 6 кандидатур схвалено, 1 кандидатуру відхилено за невідповідність встановленим критеріям, 1 кандидатуру українського експерта пропонується включити до бази даних експертів у АС «Конкурс проєктів НФДУ» за умови редагування особистого профілю в частині виключення експертності у галузі технічних наук.

Головуюча виносить на голосування пропозицію доручити дирекції здійснити відповідні дії в АС «Конкурс проєктів НФДУ» за результатами рішень наукових рад секцій.

Голосування: «за» - 23; «проти» - 0; «утримались» - 2.

ВИРІШИЛИ:

Доручити дирекції здійснити відповідні дії в АС «Конкурс проєктів НФДУ» за результатами рішень наукових рад секцій (додається до паперової версії протоколу).

П'яте питання порядку денного: **Різне.**

СЛУХАЛИ:

А. Семенов поінформував про пропозицію Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій долучити його до складу робочої групи з популяризації науки.

Інформацію взято до відома.

СЛУХАЛИ:

Арбітр за конкурсом «Передова наука в Україні 2026-2028» поінформував про стан опрацювання заявок Комісією конкурсу.

Інформацію взято до відома.

СЛУХАЛИ:

Представник дирекції поінформував, що з нагоди Всесвітнього дня науки в ім'я миру та розвитку на базі Національної наукової медичної бібліотеки України (ННМБУ) з 10 по 24 листопада 2025 року проходить постерна сесія НФДУ за сприяння Міністерства охорони здоров'я України з метою популяризації серед широкого загалу та органів влади наукових знань та результатів досліджень і розробок, отриманих українськими науковцями.

12 листопада відбулася постерна сесія в рамках інформаційного заходу «Дослідження та інновації як драйвер інтеграції України до світового дослідницького простору», організованого Фондом.

Протягом тижня планується розмістити на території Генерального директорату Європейської Комісії постерну сесію щодо 10 проєктів, що фінансувалися Фондом та загальної інформації про діяльність Фонду англійською мовою.

Генеральний директорат Європейської Комісії звернувся з пропозицією доєднатись до міжнародної коаліції з підтримки досліджень та інновацій. На спільну пошту НР НФДУ буде надіслано документ – Римська декларація, який окреслює основні засади функціонування цієї коаліції, та пропонується до розгляду на наступному засіданні наукової ради Фонду.

Інформацію взято до відома.

СЛУХАЛИ:

О. Нагорний поінформував про стан справ щодо повторного запиту правоохоронних органів на отримання копій документів, пов'язаних з діяльністю Фонду.

Інформацію взято до відома.

Головуюча повідомила, що всі питання порядку денного засідання НР НФДУ вичерпано.

Головуюча

Анна БОЯРСЬКА-ХОМЕНКО

Секретар НР НФДУ

Надія ЛИТВИНОВА